

DEN NORSKE KIRKE

Arendal kirkelige fellesråd

MØTEINNKALLING

Arendal kirkelige fellesråd

Møtested: Kirkevergens kontor - Stort møterom	Dato: 29.04.2026	Tid: 18:00
---	------------------	------------

Innkalte

Kristen Bjormyr	Leder
Torgeir Fossestøl	Nestleder
Elisabeth Lilleholt	Medlem
Hans Andreas Hansen	Medlem
Tom Tjensvold Knutsen	Medlem
Tone Jørgensen Dahlsveen	Medlem
Jorunn Raddum	Biskopens representant
Steinar Ostermann	Kommunal representant
Bjørge Løhaugen	Kirkeverge
Arnold Lundvall	Sekretær

SAKSLISTE MED SAKSDOKUMENT

Saksnr	Tittel
9/2026	Innkalling og saksliste 29.04.2026
10/2026	Møteprotokoll 04.03.2026
11/2026	Stokken kirkesenter - avtale
12/2026	Forskrift om lokale gravplassvedtekter - revisjon
13/2026	Energiøkonomiserende tiltak
14/2026	Sommeråpen kirke - Trefoldighetskirken
15/2026	Oppussing av minnebauta - søknad om økonomisk støtte
16/2026	Orienteringssaker 29.04.2026

Kristen Bjormyr
Leder

Arnold Lundvall
Sekretær

2026/9 Innkalling og saksliste 29.04.2026

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd godkjenner innkalling og saksliste for møte 29.04.2026

Utredning

Innkalling og saksliste for møte i Arendal kirkelige fellesråd 29.04.2026 legges frem for godkjenning.

2026/10 Møteprotokoll 04.03.2026

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd godkjenner den fremlagte protokoll for fellesrådets møte 04.03.2026.

Utredning

Vedlegg: Forslag til møteprotokoll sendt ut tidligere og ligger vedlagt.

Møteprotokoll for fellesrådets møte 04.03.2026 legges fram for godkjenning.

2026/11 Stokken kirkesenter - avtale

Sammendrag

Stokken kirkesenter sto ferdig i 1997 som et tilbygg til Stokken kirke. Initiativet til byggingen kom fra menigheten og bygget er ment som en kombinasjon av menighetshus og som utvidelse av kirkerommet når det er behov for det.

Det er ikke laget noen formell samarbeidsavtale som regulerer ansvar for drift og vedlikehold av bygget. Driften av bygget har i stor grad bygget på sedvane og den praksis som har oppstått gjennom de snaue 30 årene etter at tilbygget sto ferdig.

Bygget er nå så gammelt at det begynner å bli behov for større tiltak og vedlikehold og det er viktig at ansvaret for dette er avklart.

Avtalen som er utarbeidet angir ansvarsforhold både for drift og for større vedlikehold. Det er angitt at utgifter til vedlikehold dekkes med like deler, da de to partene i stor grad er ansvarlig for like deler av bygget.

Fellesrådet godkjente i 2025 en slik fordeling på en større reparasjon av taket.

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd godkjenner avtale om økonomisk ansvar for drift og vedlikehold av Stokken kirkesenter.

Utredning

Vedlegg: Forslag - avtale

Stokken kirkesenter er et tilbygg til Stokken kirke. Det sto ferdig i 1997 etter mange års arbeid med ulike alternativer for et menighetshus.

Bygget er koblet sammen med kirken slik at kirkerommet kan utvides ved å åpne en skillevegg inn mot menighetsdelen. Dette gjør kirkebygget fleksibelt i bruk, når det skal være større seremonier i kirken. Samtidig har menigheten en stor sal utenfor kirkerommet, som brukes flere ganger i uken til menighetens aktivitet.

Arendal kirkelige fellesråd er ansvarlig for drift og vedlikehold av kirken. Etter at det i 2024 oppsto en lekkasje i taket som knytter de to byggene sammen, oppsto det en diskusjon om det ansvaret for vedlikehold. Hva er fellesrådet ansvarlig for og hva er menigheten ansvarlig for.

Taket ble reparert ved Fellesrådets ledelser, og kostnadene ble likt fordelt mellom menighet og fellesråd. Saken viste imidlertid at det var behov for en tydeligere avklaring på ansvarsforhold fremover.

Det har vært jobbet med å se på å drøfte frem en avtale, som i stor grad bygger på praksis som har vært en realitet siden bygget sto ferdig.

Avtalen er godkjent av menighetsrådet, og kirkevergen anbefaler at fellesrådet slutter seg til den. Prinsippet for fordeling av fremtidige kostnader til vedlikehold av bygget er stipulert til en halvpart på hver av partene. Mens for de løpende kostnader foreslås det at dagens praksis videreføres.

Vurdering

Det har vært en prosess å komme frem til en avtale i denne saken. Det er ulike innfallsvinkler for hva en slik avtale skal bygge på. I nåværende skisse er prinsippet om tidligere praksis når det gjelder løpende utgifter, lagt til grunn. Det har ikke vært diskusjoner om hvordan dette har vært løst, gjennom snart 30 års praksis.

Byggets behov for større tiltak, ble først aktualisert ved lekkasjen i taket i 2024 og det vil ut ifra byggets alder, komme flere slike saker i årene fremover. Det er derfor viktig å ha en klar avtale på hvordan slike spørsmål skal løses.

Fellesrådet og menighet knyttes bokstavelig talt sammen i dette bygget, hvor den ene vegg er felles med kirken. Første etasje har både et stort rom som benyttes som utvidet kirkerom, og toaletter som brukes av kirkegjengere. Andre etasje disponeres av menigheten alene.

Med bakgrunn i at det er Fellesrådet helt klart har et ansvar for delen som knyttes mot kirken og menigheten har et ansvar for delen som disponeres alene av menigheten er forslaget tuftet på en deling på halvparten hver.

Denne fordelingen stilte fellesrådet seg bak i fordeling av kostnader til reparasjonen av taket og det er lagt vekt på i de videre drøftingene.

En brøk som tar utgangspunkt i kvadratmeter kunne vært benyttet, men ville i liten grad slått ut veldig ulikt, ut ifra at det i all hovedsak er areal knyttet mot kirkedrift i 1. etasje og areal knyttet mot menighet i 2. etasje. Det er vanskelig å si at en av partene er mer eller mindre ansvarlig for taket - da takets beskaffenhet er avgjørende for både 1. og 2. etasje.

2026/12 Forskrift om lokale gravplassvedtekter - revisjon

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd gir sin tilslutning til det fremlagte forslag til revisjon av vedtekter for gravplassene i Arendal.

Fellesrådet ber kirkevergen sende forslaget på høring og fremme et endelig forslag for fellesrådet.

Utredning

Vedlegg:

- Gjeldende gravplassvedtekter
- Utkast til forskrift om gravplassvedtekter - revidert

Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) inneholder bestemmelser om at gravplassmyndigheten fastsetter vedtekter for gravplassene (§ 21). Vedtektene er lokale forskrifter med bestemmelser som ikke direkte følger av lov eller annen forskrift, og som regulerer drift og forvaltning av gravplassene innen gravplassmyndighetens område. Vedtektene godkjennes av Statsforvalteren etter at vedtektene er gjort kjent gjennom høring og vedtatt av fellesrådet.

Gjeldende vedtekter for gravplassene i Arendal ble godkjent av Agder- og Telemark bispedømmeråd 23.01.2015. Som følge av nye formelle krav og endrede rutiner siden den gang er det behov for en innholdsmessig og språklig revisjon av disse.

De viktigste innholdsmessige forslag til endringer er knyttet til følgende forhold:

- Nye krav til tittel på lokale vedtekter og angivelse av hjemmel for de enkelte bestemmelser
- Endring av festetid fra 20 til 10 år. Dette unngår en differensiert angivelse av festetidens varighet. Gjeldende ordning angir første festeperiode til 20 år, og fornyelsesperioden til 10 år (§2)
- Ved feste av tilleggsgrav betales det festeavgift for to festeperioder (20 år) (§2)
- Fellesrådets vedtak om ønsket stengning for kistegravlegging på gravfelt V og W på Øyestad kirkegård, grunnet krevende grunnforhold, grunnvannsstand og problemer med drenering av overvann (FrSak 2025/43 og FrSak 2026/6). Det er nå krav om at slik omgjøring synliggjøres i vedtektene (§3)
- Presisering av særskilte krav til etablering av gravminner på de eldste områdene på gravplassene. Forslaget har sammenheng med ønsket om i størst mulig grad bevare det opprinnelige preg på disse områdene (§4)
- Endret praksis når det gjelder inngåelse av gravstellsavtale, der gravstell selges for ett eller inntil fem år. Ordningen med legat for gravstell avvikles tilsvarende ettersom midlene brukes opp for å unngå de formelle og juridiske utfordringer en slik praksis innebærer (§6)
- Gravplassmyndigheten har ikke anledning til å kreve avgift for bruk av minnelund, og isteden faktureres det for kostnader knyttet til etablering og drift i fredningsperioden (§7)

- I forbindelse med økt fokus på bruk av komposterbare materialer foreslås dette tatt inn i vedtekten, i tillegg til et forbud om bruk av løse engangsllys i plast. Noe som har vist seg å være et betydelig forurensningsproblem på gravplassene (§8)

2026/13 Energiøkonomiserende tiltak

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd ønsker å styrke arbeidet med å etablere energiøkonomiserende tiltak i kirker, bygg og anlegg og vedtar å utvide den økonomiske rammen for 2026 med kr. 300.000.

Tiltaket finansieres ved bruk av avsatte investeringsmidler (55399000).

Utredning

Det har over tid vært arbeidet med energiøkonomiserende tiltak i våre kirker, bygg og anlegg. Energi er en vesentlig kostnad for fellesrådet og det jobbes kontinuerlig med å redusere forbruket. Fellesrådet holdes orientert om utviklingen, og har gitt signaler om at dette arbeidet skal prioriteres innenfor de rammer som stilles til rådighet og de muligheter som er tilgjengelige.

Flere av tiltakene er kostbare og må sees i et lengre tidsperspektiv når det gjelder inntjening. Det er samtidig også viktig å prioritere tiltakene med tanke på hva som har best effekt.

I løpet av de senere år er flere elektriske anlegg fornyet, varmekilder er oppgradert og lyskilder og armaturer er byttet ut med ny teknologi og energieffektive løsninger. Det er videre installert elektroniske styringssystemer (SD-anlegg) i flere kirker med tanke på å forbedre kontroll med temperatur og forbruk. Målet er at samtlige kirker skal bli tilknyttet løsningen så raskt som mulig.

Fellesrådet ble i møtet 4.3.2026 (FrSak 2026/5) orientert om energiforbruket i kirker og andre bygg som fellesrådet forvalter, sammen med en oversikt over hva som er gjort de ulike stedene og anbefalinger om ytterligere tiltak.

På bakgrunn av signalene fra fellesrådet når det gjelder ønsket prioritering av dette arbeidet, ber kirkevergen fellesrådet utvide den økonomiske rammen slik at ytterligere tiltak kan iverksettes, i tillegg til vedtatt investeringsplan for 2026.

2026/14 Sommeråpen kirke - Trefoldighetskirken

Sammendrag

Trefoldighet menighet har over flere år holdt Trefoldighetskirken åpen for publikum i sommerferien. Dette har vært populært, og blitt besøkt av mange.

Som vertskap i kirken har Trefoldighet menighet tilsatt unge elever og studenter, som har vært til stede i kirkerommet i åpningstidene. Disse tar seg også av renhold og sikkerhet.

Trefoldighet menighet søker nå Fellesrådet om å få tildelt inntil 30 000,- kroner til lønn til sommervikarer, for å holde kirken åpen. De har i tillegg fått 25 000,- i tilskudd fra Kirkerådet til samme tilskudd.

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd vedtar å gi tilskudd til Trefoldighet menighetsråd på inntil 30 000,- kroner til dekning av utgifter til å holde Trefoldighetskirken åpen for besøkende sommeren 2026.

Fellesrådet ber Trefoldighet menighet om en rapport og regnskap etter gjennomført tiltak.

Beløpet finansieres av Fellesrådets driftsbudsjett.

Utredning

Trefoldighet menighet har over flere år hatt et tilbud med åpen kirke på sommeren, og det er godt besøkt. I 2025 var 3706 personer innom kirken i tillegg til deltakere på andre aktiviteter.

Arendal kirkelige fellesråd har mottatt søknad fra Trefoldighet menighet om økonomisk støtte til sommeråpen kirke. Det søkes om inntil 30 000,- kroner og midlene skal gå til dekning av lønn til ungdommer som er vertskap i kirken gjennom sommeren.

Åpen kirke krever at det er personell tilgjengelig som kan ta imot spørsmål og at kirken holdes ren og pen. Det er også nødvendig med tilgjengelige toaletter som holdes rene. Sommerhjelperne prøver å gi så god informasjon til de besøkende som mulig, selv om det ikke tilbys tradisjonell guiding
I tillegg til ungdommene, bidrar frivillige fra menigheten med oppfølging.

Ordinær aktivitet i kirken går som planlagt, og hindres ikke av sommeråpen kirke.

Tiltaket gjennomføres 5 dager pr uke i perioden 22 juni til 8. august. Disse dagene er kirken åpen fra kl. 1130 - 1530.

Trefoldighet menighet har også søkt om stimuleringsmidler fra Kirkerådet, og fikk tildelt 25 000,- til tiltaket.

I 2025 utvidet Trefoldighet åpningstidene og fikk også derfor økt tilskudd fra Fellesrådet. Tilskuddet ble økt til 40 000,- fra 30 000,- tidligere år.

Vurdering

Trefoldighetskirken ligger svært synlig midt i Arendal sentrum, og mange som besøker byen ønsker å besøke kirken. Det er også positivt at kirken kan holdes åpen for andre med lokal tilhørighet, slik at man kan oppsøke kirkerommet utenom faste arrangement. Å tenne et lys, sitte i stillhet fra bylivet utenfor og finne ro er viktig for mange.

Å holde kirkerommet åpen for alle, er en symbolsk viktig handling og viser at "vår dør er åpen" på en bokstavelig måte.

I tillegg til å være viktig for besøkende, er også tiltaket fint for unge mennesker som gis en mulighet til å prøve seg i arbeidslivet. Sommerjobber er det få av for unge under 18 år, og erfaringer over flere år har vist at med dette tilbudet får både 16 og 17 åringer et godt tilbud. Og gjør et flott arbeid.

2026/15 Oppussing av minnebauta - søknad om økonomisk støtte

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd takker Flostas historielag for historielagets mangeårige bidrag til bevaring av viktige kulturminner ved Flostas kirke.

Grunnet fellesrådets økonomiske situasjon innvilges ikke historielagets søknad.

Utredning

Flostas historielag ønsker å pusse opp minnebautaen etter eidsvollsmannen Even Thorsen ved Flostas kirke, og søker fellesrådet om økonomisk støtte til dette arbeidet.

Det opplyses i søknaden at minnesmerket ble reist i 1904 i forbindelse med 90-årsjubileet for Grunnloven av hans familie og folk ifra Flostas krets. Hvert år siden har bekransningen av bautaen vært en del av 17. mai-feiringen ved kirken.

Minnesteinen bærer preg av å ha stått lenge, og det er behov for en utbedring av både skrift og overflate. Arbeidet er kostnadsberegnet til kr. 30.000.

Det er prisverdig og av stor betydning at historielaget engasjerer seg i denne sammenheng. Historielaget har gjennom mange år bidratt til å ta vare på viktige kulturminner ved Flostas kirke, og ikke minst gjelder dette tiltaket ved minneparken som mange har satt stor pris på.

På gravplassene i Arendal finnes det flere tilsvarende historisk viktige gravsteder med minnesmerker som det er ønskelig blir tatt godt vare på. Lokale lag og foreningers innsats har her vært, og vil fortsatt være, av stor betydning.

Fellessrådets økonomi er for tiden preget av reduserte økonomiske rammer og et løpende fokus på kostnadsreduserende tiltak, med en daglig prioritering av de helt nødvendige driftsoppgaver. Et bevilget tilskudd i denne sammenheng vil videre kunne gi føringer også for andre minnesmerker med et tilsvarende vedlikeholdsbehov.

Fellessrådet anbefales på denne bakgrunn ikke å imøtekomme søknaden.

2026/16 Orienteringssaker 29.04.2026

Innstilling

Arendal kirkelige fellesråd tar de fremlagte referatsaker til orientering.

Utredning

- Nytt fra prosten
- Trefoldighetskirke – status
- Personal
- Tromøy minnelund – status
- Hisøy kirke – status
- Medarbeiderundersøkelsen
- Beredskapsråd K8 – deltakelse i møte
- Digitaliseringsutvalg – resultat av avstemming